ЛЕКЦИЯ • СЪДЕБНО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

ИЗДАВАНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ЛИСТ

въз основа на ЕИО, ЕЗП и решение по европейската процедура за искове с малък материален интерес

Фокус: националното производство по ГПК, документите пред съда и границите на съдебната проверка

Регламенти касаещи изпълнителното производство

1. **Регламент (ЕО) № 805/2004** на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година за създаване на европейско изпълнително основание при безспорни вземания.
2. **Регламент (ЕО) № 1896/2006** на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за създаване на процедура за европейска заповед за плащане.
3. **Регламент (ЕО) № 861/2007** на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес.
4. **Регламент (ЕС) № 1215/2012** на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела.
5. **Регламент (ЕС) № 655/2014** на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на процедура за европейска заповед за запор на банкови сметки с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела.
6. **Регламент (ЕС) 2019/1111** на Съвета от 25 юни 2019 година относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни дела и дела, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвличане на деца.

Правна основа: Регламент № 805/2004, особено чл. 6, 9 и 20.

Изпълнително основание и изпълнителен лист по българското право

ЧЛ. 404 И ЧЛ. 405 ГПК • ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

Според българското право изпълнително основание е актът, на който законът придава правно значение да послужи като основание за осъществяване на принудително изпълнение на признатото в него право. В гражданския процес изпълнителните основания са уредени в чл. 404 ГПК.

ИЗПЪЛНИТЕЛНО ОСНОВАНИЕ

Актът, който удостоверява подлежащото на принудително изпълнение право.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ЛИСТ

Документът, който съдът издава въз основа на изпълнителното основание при условията на чл. 405 ГПК.

ИЗПЪЛНЯЕМО ПРАВО / ВЗЕМАНЕ

Материалното право на кредитора да получи определена престация от длъжника.

Извод

Изпълнителното основание не е тъждествено на изпълнителния лист. То е юридическият акт, въз основа на който може да се търси принудително изпълнение, а изпълнителният лист е процесуалният документ, който легитимира кредитора да поиска изпълнение по общия ред, когато законът изисква такъв.

Европейско изпълнително основание (ЕИО)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 805/2004 • ЧЛ. 1, 3, 5 И 6

Европейско изпълнително основание (ЕИО) е съдебно решение, съдебна спогодба или автентичен акт относно безспорно вземане, удостоверени като европейско изпълнително основание съгласно Регламент (ЕО) № 805/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г., което подлежи на изпълнение в друга държава членка, без да е необходимо предварително признаване и без да се провежда процедура по допускане на изпълнението (екзекватура).

Правна уредба

Основните разпоредби са чл. 1, чл. 3 и чл. 5 от Регламент № 805/2004; удостоверяването е уредено и в чл. 6.

Уточнение за юридическа прецизност

ЕИО не е самостоятелен вид изпълнително основание, различен от националните изпълнителни основания. То представлява удостоверяване на определено изпълняемо основание при изпълнение на условията на регламента и позволява трансграничното му изпълнение без екзекватура в друга обвързана държава членка.

Разлика между изпълнително основание (ИО) и ЕИО

НАЦИОНАЛНО ИЗПЪЛНИТЕЛНО ОСНОВАНИЕ ПО ГПК И УДОСТОВЕРЯВАНЕ ПО РЕГЛАМЕНТ № 805/2004

Критерий	ИО по българското право	ЕИО по Регламент № 805/2004
Правна уредба	Чл. 404 ГПК	Регламент (ЕО) № 805/2004; особено чл. 5 и 6
Предмет	Актове, които подлежат на принудително изпълнение съгласно българското право.	Решения, съдебни спогодби и автентични актове относно безспорни вземания, отговарящи на условията на регламента.
Функция	Служи като основание за принудително изпълнение по националния ред.	Осигурява трансгранично изпълнение на удостоверения акт в друга обвързана държава членка.
Териториално действие	Определя се от приложимия национален и европейски правен режим.	Позволява изпълнение в друга държава членка без екзекватура.
Удостоверяване	За вътрешното изпълнение не се изисква удостоверяване като ЕИО.	Необходимо е удостоверяване от компетентния орган в държавата по произход при условията на регламента.

Ключово: ЕИО не замества самото изпълнително основание — удостоверява го за целите на трансграничното изпълнение.

ЕИО: какво удостоверява европейското изпълнително основание?

РЕГЛАМЕНТ № 805/2004

ЕИО не е самостоятелно решение по спора, а удостоверяване на решение, съдебна спогодба или автентичен акт, отговарящи на условията на Регламент № 805/2004.

Регламентът се отнася до безспорни вземания и съдържа изисквания относно минималните стандарти за връчване и процесуалните гаранции.

За трансграничното изпълнение се представят копие от решението, което удостоверява автентичността му, и копие от удостоверението за ЕИО; при необходимост се прилага допустимият превод.

Чл. 20 от регламента урежда изпълнението в държавата членка по изпълнението при същите условия като местно решение.

ЕИО не бива да се смесва с европейската заповед за плащане: това са различни правни механизми, с различни удостоверителни документи.

Правна основа: Регламент № 805/2004, особено чл. 6, 9 и 20.

Европейска заповед за запор на банкови сметки

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 655/2014 • ЕЗЗБС

ЕЗЗБС е обезпечителна, а не изпълнителна мярка: блокира средства по сметката до определен размер, но сама по себе си не ги превежда на кредитора.

Приложно поле и издаване

Трансгранична процедура за обезпечаване на парични вземания; сметката е в друга държава членка — чл. 3.

Може да се поиска преди исковото производство, в хода му или след получаване на съдебно решение, спогодба или автентичен акт — чл. 5.

Кредиторът трябва да докаже реален риск изпълнението да бъде осуетено или съществено затруднено; ако още няма решение по съществото на спора, обосновава и вероятната основателност на иска — чл. 7.

Заповедта се издава без предварително изслушване на длъжника, за да не се осуети обезпечителният ефект.

Действие и защита

Заповедта се признава и изпълнява в друга държава членка без специална процедура по признаване или декларация за изпълняемост — чл. 22.

Длъжникът разполага със средства за правна защита и възможност да поиска освобождаване на несеквестируеми суми — чл. 33–36 и приложимите национални правила.

Регламентът урежда гаранцията, която може да бъде изискана от кредитора, и отговорността за вреди при предвидените условия — чл. 12 и съответните разпоредби.

ЕЗЗБС не разрешава спора по същество и не замества изпълнителния титул или последващото изпълнение.

Практическо разграничение: ЕЗЗБС запазва наличните средства; изпълнителният титул и изпълнителното производство служат за събиране на вземането.

Чл. 618в ГПК — национални органи

Характер на разпоредбата: организационна и процесуална; допълва Регламент (ЕС) № 655/2014, без да създава самостоятелна процедура за издаване на заповедта.

Съдебен изпълнител — ал. 1: компетентен орган за получаване, предаване и връчване на заповедта и документите по регламента.

Министерство на правосъдието — ал. 2: информационен орган по чл. 14 от регламента за установяване на банкови сметки при предвидените в него условия.

Систематична връзка: чл. 618а ГПК — искане за издаване; чл. 618б — обжалване на отказа; чл. 618в — обмен на документи и информация; чл. 618г — изпълнение на заповедта в България.

Ролята на националния ГПК и разпределението на функциите

ЕВРОПЕЙСКИ РЕГЛАМЕНТИ • НАЦИОНАЛНА ПРОЦЕДУРА • СЪДЕБНО ИЗПЪЛНЕНИЕ

Регламентите уреждат трансграничното признаване и изпълнение, а националното право в значителна степен определя реда за самото изпълнително производство.

ЧЛ. 622а ГПК

Непосредствено изпълнение по Регламент № 1215/2012 без предварително издаване на български изпълнителен лист.

ЧЛ. 624а ГПК

Изпълнителен лист въз основа на европейно изпълнително основание за безспорно вземане или решение по европейската процедура за искове с малък материален интерес.

ЧЛ. 627 ГПК

Изпълнителен лист въз основа на европейска заповед за плащане, издадена в друга държава членка.

СЪД

Осигурява процесуалната форма и се произнася по въпросите от своята компетентност, включително по предвидените искания за отказ, ограничаване или спиране на изпълнението.

АДВОКАТ

Определя приложимия европейски режим, представя надлежните документи и съобразява националния ред за започване на изпълнението. Процесуална грешка или непълен комплект документи може да забави събирането.

СЪДЕБЕН ИЗПЪЛНИТЕЛ

Прилага националните правила и непосредствено приложимите изисквания на регламента. Не преразглежда спора по същество и не замества съда при произнасяне по основанията за отказ.

Практическа проверка на съдебния изпълнител: титул и приложими удостоверения • идентичност на страните • обхват на задължението • процесуални предпоставки за конкретното изпълнително действие.

Трите европейски инструмента: ключови разлики

ЕИО • ЕЗП • ЕВРОПЕЙСКА ПРОЦЕДУРА ЗА ИСКОВЕ С МАЛЪК МАТЕРИАЛЕН ИНТЕРЕС

Критерий	Европейско изпълнително основание (ЕИО)	Европейска заповед за плащане (ЕЗП)	Европейска процедура за искове с малък материален интерес
Правна уредба	Регламент (ЕО) № 805/2004	Регламент (ЕО) № 1896/2006	Регламент (ЕО) № 861/2007
Основна цел	Улеснява изпълнението на безспорни вземания в друга държава членка.	Позволява опростено съдебно разпореждане за парично вземане; при липса на възражение заповедта става изпълняема.	Опростено разрешаване на трансгранични граждански и търговски спорове с малък материален интерес.
Предпоставка / обхват	Вземането трябва да е безспорно по смисъла на регламента; издава се удостоверение за европейско изпълнително основание.	Парично вземане с определен размер, изискуемо към момента на заявлението; приложима е за трансгранични граждански и търговски дела.	Искове до 5 000 евро, без лихви, разноски и разходи, при трансграничен граждански или търговски спор.
Как се стига до изпълняем акт?	Съдът/компетентният орган по произход удостоверява решението, съдебната спогодба или автентичния акт като ЕИО.	Съдът издава ЕЗП; длъжникът може да възрази в срока по регламента. При липса на своевременно възражение заповедта се обявява за изпълняема.	Производството се развива по стандартизирани формуляри; съдът постановява решение по опростената процедура.
Документ за трансгранично изпълнение	Удостоверение за ЕИО по чл. 9 и приложимия стандартен формуляр.	Европейската заповед за плащане и формуляр G (приложение VII), с който тя е обявена за изпълняема.	Препис от решението и удостоверение по чл. 20, § 2 — формуляр D (приложение IV).
Възможност за оспорване	Оспорването и защитата са ограничени от режима на регламента; възможни са предвидените средства за поправка/оттегляне на удостоверението.	Ключова особеност е възможността за възражение срещу заповедта; при своевременно възражение делото обичайно продължава по предвидения в чл. 17 ред.	Решението подлежи на преглед/обжалване в хипотезите и при условията на регламента; изпълнението може да бъде отказано или ограничено при предвидените основания.
Български ред за изпълнение	Чл. 624а ГПК — молба до компетентния окръжен съд за издаване на български изпълнителен лист.	Чл. 627 ГПК — молба до компетентния окръжен съд за издаване на български изпълнителен лист въз основа на ЕЗП от друга държава членка.	Чл. 624а ГПК — молба до компетентния окръжен съд за издаване на български изпълнителен лист.

Важно: ЕИО, ЕЗП и процедурата за малки искове са различни режими; документите и националният ред за изпълнение не са взаимозаменяеми.

Процесуални пътища: от европейския акт до изпълнението

СЪПОСТАВКА НА ЕИО, ЕЗП И ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОЦЕДУРА ЗА ИСКОВЕ С МАЛЪК МАТЕРИАЛЕН ИНТЕРЕС

Етап / въпрос	ЕИО — Регламент № 805/2004	ЕЗП — Регламент № 1896/2006	Малки искове — Регламент № 861/2007
Какъв акт се получава?	Решение, съдебна спогодба или автентичен акт за безспорно вземане, удостоверен като европейно изпълнително основание.	Европейска заповед за плащане, издадена от компетентния съд по заявление на кредитора.	Съдебно решение по опростена процедура за трансгранични граждански и търговски искове до 5 000 евро.
Ключова процесуална особеност	Безспорността на вземането е предпоставка за удостоверяване като ЕИО; прилагат се изискванията на Регламент № 805/2004.	Длъжникът може да подаде възражение в срока по регламента; при липса на своевременно възражение заповедта се обявява за изпълняема.	Производството е стандартизирано и писмено по правило, с ограничени изключения за устно изслушване и предвидени гаранции за страните.
Документ за трансгранично изпълнение	Удостоверение за ЕИО по чл. 9 и съответния формуляр.	Заповедта за плащане и формуляр G (приложение VII), удостоверяващ изпълняемостта.	Препис от решението и удостоверение по чл. 20, § 2 — формуляр D (приложение IV).
Нужен ли е български изпълнителен лист?	Да — по реда на чл. 624а ГПК.	Да — по реда на чл. 627 ГПК, когато заповедта е издадена в друга държава членка.	Да — по реда на чл. 624а ГПК.
Кой орган издава българския изпълнителен лист?	Компетентният окръжен съд по чл. 624а ГПК.	Компетентният окръжен съд по чл. 627 ГПК.	Компетентният окръжен съд по чл. 624а ГПК.
Роля на съдебния изпълнител	След издаване на българския изпълнителен лист образува и води изпълнителното дело по ГПК.	След издаване на българския изпълнителен лист образува и води изпълнителното дело по ГПК.	След издаване на българския изпълнителен лист образува и води изпълнителното дело по ГПК.
Основен риск от процесуална грешка	Неправилно приемане, че удостоверението за ЕИО само по себе си замества българския изпълнителен лист.	Смесване на производството по издаване на ЕЗП с производството за издаване на български изпълнителен лист по чл. 627 ГПК.	Приравняване на режима на малките искове към ЕИО или ЕЗП и пропускане на удостоверението и националната процедура.

Системно правило: европейският акт, националният изпълнителен лист и същинското изпълнение са отделни процесуални етапи.

Изводи

КАКВО ТРЯБВА ДА ОСТАНЕ КАТО ОСНОВНО ПОСЛАНИЕ

Трите режима премахват необходимостта от екзекватура при предвидените в регламентите условия, но не са идентични.

В българското право чл. 624а ГПК урежда ЕИО и решенията по ЕПИММИ; чл. 627 ГПК урежда ЕЗП, издадена в друга държава членка.

Компетентността, документите и обжалването се определят от съответната специална разпоредба на ГПК и приложимия регламент.

Формулярите трябва да се идентифицират по конкретния регламент: една и съща буква може да означава различен документ в различни европейски процедури.

Съдебната практика се анализира според действителния правен въпрос и мотивите на акта, като се отличават решенията по същество от определенията по допускане на касация.

Регламент № 1215/2012: непосредствено изпълнение без екзекватура

„БРЮКСЕЛ I BIS“ • ЧЛ. 39, 43 И 53 ОТ РЕГЛАМЕНТА • ЧЛ. 622А ГПК

Режимът на пряко изпълнение

По чл. 39 решение, изпълняемо в държавата членка по произход, е изпълняемо в останалите държави членки без декларация за изпълняемост.

В България чл. 622а ГПК предвижда пряко изпълнение без предварително издаване на български изпълнителен лист.

Съдебният изпълнител пристъпва към изпълнение по молба на заинтересованата страна въз основа на заверен препис от решението и удостоверение по чл. 53.

Удостоверението потвърждава изпълняемостта и съдържа извлечение от решението, както и, когато е приложимо, данни за разноските и лихвите.

Документи и гаранции за длъжника

Режимът се различава от чл. 624а и чл. 627 ГПК: не се издава предварително български изпълнителен лист.

По чл. 43 удостоверението се връчва на длъжника преди първото изпълнително действие; към него се прилага решението, ако не е връчено по-рано.

Когато длъжникът поиска превод на решението при предпоставките на регламента, изпълнителните действия се ограничават до предоставянето на превода в предвидения от регламента обхват.

Непосредственото изпълнение не е безконтролно: проверяват се документите, връчването и приложимите гаранции за защита.

При искане за отказ от изпълнение се прилагат основанията и редът по Регламент № 1215/2012 и съответните разпоредби на ГПК.

Ключов извод: отпада предварителната екзекватура, но не и проверката на документите и спазването на процесуалните гаранции.

Чл. 622в ГПК: пряко изпълнение по Регламент (ЕС) 2019/1111

БРАЧНИ ВЪПРОСИ • РОДИТЕЛСКА ОТГОВОРНОСТ • МЕЖДУНАРОДНО ОТВЛИЧАНЕ НА ДЕЦА

Чл. 622в ГПК урежда изпълнение в България на актове от друга държава членка, попадащи в приложното поле на глава IV от Регламент № 2019/1111 („Брюксел II ter“), без предварително издаване на български изпълнителен лист.

1. Приложно поле и документи

Регламентът обхваща брачни въпроси, родителска отговорност и международно отвличане на деца; не се прилага общо към всички граждански и търговски спорове.

По чл. 622в, ал. 1 ГПК се изпълняват без изпълнителен лист съдебни решения, автентични актове и споразумения, подлежащи на изпълнение по регламента.

По ал. 2 съдебният изпълнител пристъпва към изпълнение по молба на заинтересованата страна въз основа на заверен препис от акта и съответното удостоверение.

По регламента видът на удостоверението зависи от акта и производството: напр. чл. 36 и съответните стандартни формуляри.

2. Проверка и гаранции

Специално правило за временни, включително охранителни мерки: представя се и доказателство за връчване, когато мярката е постановена без ответникът да е бил призован (чл. 622в, ал. 3 ГПК).

Съдебният изпълнител проверява наличието и редовността на акта и удостоверението, идентичността на страните и съдържанието/обхвата на задължението.

Не се изисква български изпълнителен лист, но това не премахва приложимите условия на регламента, националните правила за изпълнителното производство и защитата на засегнатото лице.

Въпросите за отказ, ограничаване или спиране се решават от компетентния орган/съд по предвидения в регламента ред; съдебният изпълнител не преразглежда спора по същество.

Разграничение: чл. 622в ГПК — пряко изпълнение без изпълнителен лист; чл. 624а и чл. 627 ГПК — производство за издаване на изпълнителен лист.

ЕИО: производство по чл. 624а ГПК

РОЛЯ НА ОКРЪЖНИЯ СЪД

Чл. 624а, ал. 1 ГПК определя компетентния окръжен съд и обхваща молбата за изпълнителен лист въз основа на ЕИО.

Съдът проверява дали е представено относимото изпълнително основание и удостоверение и дали са налице предпоставките за издаване на изпълнителен лист по приложимия режим.

Това не е производство за повторно разглеждане на вземането по същество и не позволява на българския съд да замести съда по произхода при удостоверяването на ЕИО.

Разпореждането се обжалва по реда на чл. 623, ал. 6 ГПК; обжалването на разпореждането, с което молбата е уважена, не спира изпълнението — чл. 624а, ал. 3 ГПК.

При необходимост от спиране или ограничаване на изпълнението се съобразяват специалните основания и процедурата по чл. 23 от Регламент № 805/2004.

Правна основа: чл. 624а ГПК и чл. 20, 21 и 23 от Регламент № 805/2004.

Решение по европейската процедура за искове с малък материален интерес

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 861/2007 • ЧЛ. 20 • ЧЛ. 624А ГПК

ОБХВАТ

Трансгранични граждански и търговски спорове с цена на иска до 5 000 евро, без лихвите, разноските и разходите.

РЕЗУЛТАТ

Съдът постановява решение по опростена процедура, обикновено въз основа на писмен обмен на документи.

ИЗПЪЛНЕНИЕ

Решението се признава и изпълнява в друга държава членка без отделна декларация за изпълняемост.

Какво е необходимо за изпълнение?

Препис от решението, отговарящ на изискванията за удостоверяване.

Удостоверение по чл. 20, § 2 от Регламент № 861/2007 — стандартен формуляр D (приложение IV).

При необходимост — превод на удостоверението и/или на решението съгласно регламента.

Изпълнение в България

Когато решението от друга държава членка ще се изпълнява в България, следва да се приложи националният ред по чл. 624а ГПК за издаване на изпълнителен лист.

Компетентният окръжен съд проверява предпоставките по приложимия ред; съдебният изпълнител започва същинското изпълнение въз основа на изпълнителния титул.

Липсата на екзекватура не означава, че всички национални процесуални изисквания отпадат.

Пример: български кредитор получава решение за 3 000 евро срещу длъжник в друга държава членка. За изпълнение там представя решението и формуляр D; ако изпълнението се търси в България въз основа на чуждестранното решение, се съобразява чл. 624а ГПК.

ЕЗП: кога заповедта става изпълняема?

РЕГЛАМЕНТ № 1896/2006

Европейската заповед за плащане се издава по стандартния формуляр и се връчва на ответника, който разполага със срок за възражение.

При липса на своевременно възражение съдът по произхода обявява заповедта за изпълняема съгласно чл. 18 от Регламент № 1896/2006.

Чл. 19 премахва необходимостта от декларация за изпълняемост в държавата по изпълнението, но чл. 21 урежда документите и националната процедура по изпълнение.

Към молбата следва да се различават копието на самата ЕЗП и удостоверяването, че тя е обявена за изпълняема.

При възражение срещу заповедта се прилага чл. 17 от регламента и спорът може да продължи по исков ред; това е различен процесуален път.

Правна основа: Регламент № 1896/2006, чл. 16–21.

Искове с малък материален интерес: решението и удостоверението

РЕГЛАМЕНТ № 861/2007

Решението е постановено в рамките на европейската процедура за искове с малък материален интерес.

По чл. 20 от Регламент № 861/2007 решението се признава и изпълнява в друга държава членка без декларация за изпълняемост.

За трансграничното изпълнение се представят копие от решението и удостоверението по чл. 20, ал. 2 — стандартен формуляр D по приложение IV, както и необходимият превод.

Важно разграничение: формуляр D по Регламент № 861/2007 е удостоверение към решението, докато формуляр D по Регламент № 1896/2006 е самата европейска заповед за плащане.

Чл. 21 от Регламент № 861/2007 оставя изпълнителното производство на правото на държавата по изпълнението, при спазване на специалните гаранции на регламента.

Правна основа: Регламент № 861/2007, чл. 20–23, в актуалната му редакция.

Практика на ВКС по чл. 627 ГПК

РЕШЕНИЕ № 41/01.06.2022 Г., Т. Д. № 1001/2020 Г., I Т. О.

Решение № 41/2022 г. е пряко относимо към производството за издаване на изпълнителен лист въз основа на европейска заповед за плащане.

Съществено е разграничението между производство по издаване на изпълнителен лист и производство по допускане на изпълнение на чуждестранно съдебно решение.

Практиката подчертава специалния ред за обжалване на разпореждането по чл. 627 ГПК — връзката с чл. 623, ал. 6 ГПК и компетентността на Софийския апелативен съд.

Посочване: Решение № 41 от 01.06.2022 г. по т. д. № 1001/2020 г., ВКС, I т. о.

ЕЗП: българското производство по чл. 627 ГПК

Молбата за издаване на изпълнителен лист въз основа на ЕЗП, издадена в друга държава членка, се подава пред окръжния съд — чл. 627, ал. 1 ГПК.

Съдът следва да установи, че представената заповед е обявена за изпълняема в държавата по произход и че са представени необходимите документи по регламента.

Формуляр D по Регламент № 1896/2006 е самата европейска заповед за плащане; формуляр G удостоверява обявяването ѝ за изпълняема. Буквените означения трябва винаги да се свързват с конкретния регламент.

Длъжникът може да поиска отказ по чл. 22 или спиране/ограничаване по чл. 23 от Регламент № 1896/2006, по реда на чл. 627, ал. 3 ГПК.

Българският съд не преразглежда основателността на първоначалното вземане, а упражнява контрол в пределите на специалния режим.

Правна основа: чл. 627 ГПК; Регламент № 1896/2006, чл. 18–23.

Практика на ВКС: границите на чл. 627, ал. 2 ГПК

ОПРЕДЕЛЕНИЯ № 2539/2025 Г. И № 3074/2025 Г.

Определение № 2539 от 21.08.2025 г. по ч. т. д. № 1018/2025 г., ВКС, II т. о., и Определение № 3074 от 31.10.2025 г. по ч. т. д. № 2005/2025 г., ВКС, I т. о., разграничават производствата около ЕЗП.

Специалният ред по чл. 627, ал. 2 ГПК се отнася до обжалване на разпореждането по молба за издаване на изпълнителен лист въз основа на ЕЗП, издадена в друга държава членка.

Той не урежда исковото производство, което се развива след възражение срещу европейската заповед за плащане.

Съдебна практика по чл. 622а ГПК

ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 4438/10.10.2024 Г. • ГР. Д. № 882/2024 Г. • ВКС, III Г. О.

В определението са възпроизведени въззивни мотиви, според които решение от друга държава членка, попадащо в приложното поле на Регламент № 1215/2012, подлежи на пряко изпълнение без български изпълнителен лист въз основа на препис от решението и удостоверение по чл. 53 от регламента.

Това не е самостоятелно разрешение на ВКС по чл. 290 ГПК. Необходимо е изрично да се посочи, че цитираната теза е част от изложението на въззивното становище.

В собствените си мотиви ВКС приема, че регламентът не е приложим към разглежданите имуществени права, произтичащи от брачни правоотношения, и отбелязва, че надлежното връчване на чуждия акт не е доказано.

Практически извод: преди прилагане на чл. 622а ГПК се проверяват материалният обхват на Регламент № 1215/2012 и изискуемите документи; актът не подкрепя пряко изпълнение на всеки чуждестранен акт.

В рамките на лекцията тази практика служи за разграничаване на прякото изпълнение по чл. 622а от производствата за изпълнителен лист по чл. 624а и 627 ГПК.

Източник: Определение № 4438 от 10.10.2024 г. по гр. д. № 882/2024 г., ВКС, III г. о.

Съдебна практика по чл. 622в ГПК и отказ от изпълнение

ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 2540/08.09.2026 Г. • Т. Д. № 2210/2025 Г. • ВКС, I Т. О.

Актът е свързан с искане за отказ от изпълнение на испанско съдебно решение по Регламент № 1215/2012; в предоставеното резюме са посочени въпроси за автентичността на преписа, правото на защита и несъвместимостта между решения.

По предоставения откъс от оригинала е виден поставен от касатора въпрос за доказване на автентичността при пряко изпълнение по чл. 622а ГПК.

Източник: Определение № 2540 от 08.09.2026 г. по т. д. № 2210/2025 г., ВКС, I т. о. — правният извод е оставен условен поради ограничения откъс.